

Van links naar rechts: de robots CompanionAble en Mobiserve in de 'slimste woning van Nederland', de zelflerende robot Amigo en de Delftse thuiszorgrobot Eva

'Robots kunnen positieve bi

Robots die kunnen helpen met patiëntenzorg schieten als paddenstoelen uit de grond. Hoewel de robots alleen zijn bedoeld als ondersteuning, is de acceptatie het grootste probleem.

INDRA WAARDENBURG

Het Kivi Niria jaarcongres dat op 11 oktober plaatsvond, richtte zich dit jaar op de techniek binnen de zorg (zie pagina 7). Tijdens het congres keek de ingenieursvereniging of de inzet van techniek het tekort aan goed geschoold personeel kan opvangen en of de zorg wel behoefte heeft aan de tot nu toe beschikbare techniek.

De ouderenzorg is – met name door de toenemende vergrijzing – een van de probleemkindjes. De voorspelling is dat er in 2025 veertig procent meer ouderen zijn en twintig procent minder jongeren die zorg kunnen leveren, waardoor de vraag naar zorg verdubbelt. Verschillende instellingen en bedrijven zien in robotica een mogelijk alternatief. Zorgrobots zoals Rose, Mobiserv, CompanionAble en Amigo (zie Technisch Weekblad 22) schieten als paddenstoelen uit de grond. Ondanks dat ontwikkelaars benadrukken dat deze bedoeld zijn ter ondersteuning, ondervindt de inzet van robots in de zorg echter nog redelijk veel weerstand.

Margo van Kemenade, promovendus bij de VU en betrokken bij het onderzoeksproject Selemca (Services of Electro-mechanical Care Agencies), onderzoekt waar het omslagpunt ligt bij de acceptatie van deze zorgtechnologie. 'We zijn in het dagelijks leven al ongemerkt omgeven door robots, zoals de vaatwasser en de robotstofzuiger en -grasmaaier, die we niet meer als robots zien. Maar als het op de zorg aankomt, zou de inzet van robots ten koste gaan van de persoonlijke aandacht', zegt Van Kemenade.

Volgens haar lijken de negatieve reacties sterk

op die bij de introductie van de eerste auto of de eerste pc. De promovenda is daarom van mening dat het tijd is om zorgorganisaties te betrekken bij de ontwikkeling van zorgrobots. Van Kemenade: 'Robots kunnen wel degelijk een positieve bijdrage leveren, als de zorg maar aangeeft hoe.'

Tijdens het Kivi Niria Jaarcongres organiseerde zij samen met collega's van het Selemca-project een ontwerpssessie met deelnemers uit verschillende disciplines. 'We zijn met name benieuwd hoe het onderdeel "rekening kunnen houden met en reageren op menselijke gevoelens" de partijen bevalt', aldus Van Kemenade voor de workshop.

Robotmeisje met blauw haar

Juist het integreren van emotionele intelligentie in zorgrobots staat centraal in het Selemca-project, dat vorig jaar van start ging. Binnen het project bekijken onderzoekers drie typen functionaliteiten van caredroids: die van schakel tussen verzorger en patiënt, de zorgverleningstaak (bijvoorbeeld voor beweging, medicijnname of virtuele therapie) en de hulp bij het invullen van medische vragenlijsten.

De eerste sociale robot uit dit project is inmiddels in aantocht. Drie weken geleden trad dr. Matthijs Pontier, post-doc bij het onderzoeksinstituut Camera (Center for Advanced Media Research Amsterdam) van de VU, naar buiten met caredroid Alice. Dit is een zorgrobot, gericht op eenzame, demente en gehandicapte mensen, die over twee jaar op de markt moet verschijnen.

'Tijdens mijn promotieonderzoek heb ik op